

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserațiuni se primesc după învoială

PARTEA OFICIALĂ

Pastorală de Anul Nou 1940.

IULIU

din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei
Episcop român unit de Cluj—Gherla,

Veneratului Cler și iubitului popor dreptcredincios

Dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Nostru Isus Hristos!

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

Pe pragul Anului nou se așează înaintea ochilor sufletului nostru icoana sfântă a Pruncului Isus, când numele care este peste tot numele în afară de care nu este mântuire.

„I-a dăruit Lui Dumnezeu nume, care este peste tot numele; ca în numele lui Isus tot genunchiul să se plece, al celor cerești, și al celor pământești, și al celor dedesubt“. Domn și Stăpân: Mântuitor al sufletelor noastre.

Stâlp de lumină se așează în fruntea veacului, pe care îl întemeiază nou, cu Ceriu nou și pământ nou. Impăratul păcii, în împărăția lui Dumnezeu, pogorâtă din Ceriu pe pământ.

Impărăție, care nu este mâncare și beaură, cum așa de frumos spune Sf. Apostol Pavel, ci dreptate, pace și bucurie în Spiritul Sfânt.

Aceasta-i împărăția sufletelor luminate de Hristos, chemate la viață nouă, trezite la nouă viață, cu suflet nou: inimă curată și suflet drept. Sfânta împărăție a lui Isus, așezată pe dreptate, din care izvorește pacea și bucuria întru Spiritul Sfânt, din care am primit suflet nou de viață întru Hristos Isus Domnul nostru.

În această împărăție stăpânește cea dintâi și cea mai mare poruncă: iubirea lui Dumnezeu și a deaproapelui. Aceasta-i Legea Nouă: aceasta-i așezarea nouă, acesta-i Testamentul Nou. Impărăția noului veac, în fruntea căruia stă Isus Domnul și chiamă să între cu toții, dela Răsărit și dela Apus, dela Miază-noapte și Miază-zi, neamul omenesc întreg, pentru mântuirea căruia a venit în lume.

A venit să facă toate una; să dărâme zidurile despărțitoare și să-i unească pe toți într'un suflet dumnezeiesc, în dragostea Lui.

»Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul; precum v'am iubit eu pe voi».

„Această este porunca mea să vă iubiți unul pe altul“.

Așa ne îndeamnă Domnul dela leagăn, ieslea din Viflaim, până la moarte, moartea pe cruce, să ne iubim unii pe alții precum El ne-a iubit pe noi.

Cu acest cuvânt ne chiamă și azi, pe pragul noului an. Vedem cu toții cum arde înfricoșat, în lume, focul urii păgânești, deslănțuit de Satana, pentru mistuirea vieții neamurilor.

Această vedenie înspăimântătoare înfricoșează sufletele tuturor și a celor ce, până azi, sunt feriți de măcel, dară nu sunt feriți de primejdie. Această primejdie mare, care pândește viața tuturor neamurilor, trebuie să ne fie glas puternic de chemare la desăvârșita unire a sufletelor. Fiii împărăției lui Dumnezeu să se trezească la viață, umblând pe căile poruncilor lui Dumnezeu. Dacă trăim cu sufletul luminat de darul lui Dumnezeu, cu sufletul să și umblăm. Ca fiii luminei, ca fiii împărăției să viețuim, săvârșind binele și ferindu-ne de rău. Iubindu-ne unii pe alții, după porunca Domnului, să ne încheiem rândurile, în desăvârșita unire, pentru a face față primejdiei ceasului de cumpănă.

Să se închege, puternică, împărăția lui Dumnezeu, în toți fiii ei, prin legătura desăvârșirii care este dragostea, cum o chiamă sfântul Apostol Pavel. Să desăvârșim unirea împărăției lui Dumnezeu, într'un suflet, în care am fost și luminați, cu lumina aceluiaș Adevăr: Isus Hristos, lumina lumii.

Care ni s'a și dat nouă. Cale împărătească spre viață, din prisosință, în acest vechi trecător și vieată veșnică în vecul ce va să fie și altele care călătorim, această vale a plângerii.

Pe această cale să îndreptăm pașii vieții noastre, săvârșim unirea vărului cuvântului său dumnezeiesc, care luminează în lume, pentru a fi feriți de toate cele întunecate și primejdii. »Cel ce-mi urmează mie, zice Domnul, nu umblă în întunec, ci are lumina vieții.«

Vieată dorim, vieată însetăm, de moarte ne îngrozim. Pe această cale, care este însuși Isus Domnul nostru, ajungem la viață, rămânem în viață și moartea nu mai are stăpânire asupra noastră.

Urmând, cu credință, această cale a adevărului și a vieții, vom ajunge la unirea sufletească a fiilor împărăției, așezați în acelaș adevăr și în aceeaș vieată, în Hristos Isus, la care ne-a și chemat în acelaș suflet dat nouă.

Venit în lume să desrobească, pe toți, din robia întunerecului păcatului și să-i așeze, pe toți, în libertatea fiilor lui Dumnezeu, voința dumnezeiască a fost și este ca, cu toții, să fie una, după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, care Unul este.

Pentru aceea se roagă Domnul atât de fierbinte: »Părinte sfinte, păzește întru numele tău, pe cei, cari mi-i-ai dat mie, ca să fie una, precum și noi.« Io. XVII, 11.

Tot focul sufletului său și-l varsă Domnul în această rugăciune din urmă, după Cina cea de taină, pentru unirea tuturor, când numai ceasuri î-L despărțiau de moartea pe cruce, pentru mântuirea noastră, pentru viața noastră.

»Iară nu mă rog numai pentru aceștia (adecă pentru Apostolii, cari erau în jurul Domnului), ci și pentru cei, ce vor crede prin cuvântul lor întru mine; ca toți să fie una, precum Tu, Părinte, ești întru mine, și eu întru tine, ca și ei întru noi, una să fie: ca lumea să creadă, că Tu m'ai trimis«.

Tot cel ce lucrează pentru unire, lucrează întru acest gând dumnezeiesc al lui Isus, pentru plinirea acestui gând, pentru împărăția Lui.

În fața desbinărilor și împerecherilor din lume, cari au dus la înfricoșatul război, în nefericirea mare, fără pereche, care s'a abătut asupra neamurilor, cari și-au pierdut pacea, ne chiamă Domnul, pe toți, să lucrăm pentru unirea tuturor sufletelor creștinești, pentru unitatea împărăției sale, pentru a putea birui încercarea ceasului de primejdie și a feri împărăția Lui, creștinătatea unită, Ierusalimul nou, care s'a pogorât din Ceriu, — să nu se prăbușească ceea ce creștinismul a clădit în sânul omenirii aproape douăzeci de veacuri. Lupta se dă între bine și rău, între dreptate și nedreptate, între lumină și întunec. Să se unească fiii luminei, fiii împărăției lui Dumnezeu, din toate colțurile lumii, și să dea lupta sfântă pentru împăcarea sufletelor, pentru pacea lumii.

Să se așeze pacea lui Hristos în împărăția lui Hristos și în unitatea desăvârșită să biruiască noul Ierusalim puterea întunecului. Sufletul dragostei lui Isus să răstoarne stăpânirea urii și să introneze pacea în lume.

Pentru aceasta trebuie să lucreze tot sufletul creștinesc; pentru reșezarea în deplină unitate a Impărăției lui Dumnezeu. Pentru a ajunge la această fericire, trebuie să fie făcător de pace tot sufletul creștinesc.

Astfel se va plini în fiecare cuvânt Domnului: fericiți făcătorii de pace că aceștia fiii lui Dumnezeu se vor chema. Spre aceasta să fie mobilizată creștinătatea întreagă și se va săvârși minunea, pe care o așteptăm: *pacea lumii*.

Să ne adunăm dară, cu toții, cu sufletul, în jurul Împăratului păcii și a Mântuitorului sufletelor noastre și să lucrăm cele ce sunt spre pace.

Uniți într'aceiaș cuget sfânt și în aceeaș caldă rugăciune, vom fi puternici și puternic vom clădi pacea lui Hristos în împărăția lui Hristos.

Această chemare ne vine în zilele aceste și dela Sfântul Părinte dela Roma, maica noastră cea bătrână, căpetenia a toată creștinătatea, de a uni rugăciunile noastre cu rugăciunile ce se înalță în toată lumea, mai ales în zilele între 18 și 25 Ianuarie, pentru unirea sfințelor lui Dumnezeu biserici.

Pentru aceea lăsăm ca în acelea zile de străruitoare rugăciune în lumea întreagă, pe tot cuprinsul eparhiei să se facă aceste rugăciuni, cu toată căldura, cu participarea poporului credincios cât mai numeros, bine luminat de cu vreme, celebrându-se sfânta liturghie dimineața, cu sfințe mărturisiri și împărtașanii, iară seara cântându-se sfântul Paraclis, Canon de mângăere. Vom cerși cu căldură și stăruință Mântuitorului Isus, în sfânta Euharistie, să desăvârșească unitatea împărăției Sale, prin unirea sfințelor sale biserici, pentru rugăciunile Maicii sale a Prea Curatei și pururea Fecioarei Maria, pentru ca unită, puternică, să poată sta împotriva celui rău, să culeagă biruințe și să reșeze pacea în suflete și în lume.

La sfârșitul sfintei liturghii dimineața și a sfântului Paraclis, seara, să se rostească această rugăciune din primele veacuri ale creștinătății, primită dela Roma: »*Pomenește, Doamne, Biserica Ta, și o scapă de toate relele, desăvârșindu-o la căldura inimei Tale iubitoare. Sfințește pe toți fiii ei și îi adună din cele patru părți ale lumii în împărăția ce le-ai gătit-o. Că a Ta este stăpânirea și puterea și mărirea în vecii vecilor*«. Înainte vom zice: Domnului să ne rugăm, iar la urmă un *Tatăl Nostru* și o *Născătoare*.

La sf. Paraclis, înainte de rugăciune vom zice ecteniile: Cu pace Domnului să ne rugăm. Pentru pacea de Isus și mântuirea sufletelor noastre Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu biserici, și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

În cursul celor opt zile se cuprinde și ziua luminată a sufletelor noastre de român, 24 Ianuarie, ziua unirii. Să fie mare praznic al sufletelor creștinești și românești.

Fierbinte să fie rugăciunea noastră pentru desăvârșirea unirii în împărăția lui Dumnezeu, și pentru desăvârșirea unirii în împărăția scumpă sufletului nostru a tuturor Românilor.

Să clădim fiecare puternică împărăția lui Dumnezeu, rugându-ne cu căldură pentru a ne vedea cu ajutorul darului ceresc una, trăind, până la sunarea ceasului însetat, în dragoste creștinească și frățească, cu toții, în preajma Domnului Isus, care va desăvârși străduința iubitoare a sufletelor noastre.

Cu această putere sufletească să ne rugăm și să clădim, cu faptele vieții noastre, puternică, împărăția tuturor Românilor, pe care dreptatea Domnului ne-a dăruit-o întregită, pentru credința în Dumnezeu și jertfa părinților noștri.

Toți strâns uniți în jurul Domnului Țării, care, întemeiat pe aceleași principii de viață, a chemat la unire, în frățească dragoste, tot sufletul, pentru a-și închina cu toții, toate puterile, în aceeași lucrare înfrățită pentru întemeierea, puternică și nebiruită, a țării și pentru fericirea tuturor fiilor ei.

Cu acest gând de viață, să îndreptăm pașii noștri pe cărarea noului an, care ni-se deschide, hotărâți să urmăm, în toate zilele vieții noastre, pe Domnul vieții.

Dela El vă cerșesc, din tot sufletul, vouă tuturor și scumpilor voștri, cari sunt la datorie, sănătate, viață și pace. În pace, anul nou va fi fericit.

„Unirea credinței și împărtășirea Sfântului Spirit cerând, pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să-o dăm.

Să pășim cu încredere în Hristos Domnul pe calea noului an, pentru că Hristos biruește, Hristos domnește, Hristos împărățește. Hristos ne va feri de tot răul.

Căci a Lui este stăpânirea și împărăția și puterea și mărirea a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi.

Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin“.

Cluj, la Anul Nou 1940.

Episcop Iuliu.

Nr. 9220—1939.

Această pastorală se va citi din partea Onorat Frăților Voștri poporului credincios în ziua de Anul nou, iar în filii în Dumineca următoare.

Numiri.

La parohia vacantă *Popești*, a fost numit la cerere Onoratul *Gheorghe Neamțiu*, fost paroh numit la *Brăișor*. Cluj, la 21 Decembrie 1939.

Nr. 9341

Onoratul *Octavian Irimieș*, preot în *Poienile Zăgrii*, este numit de administrator local la parohia *Prislop*, vicariatul Rodnei.

Din șed. cons., la 21 Dec. 1939.

Nr. 9194

Onoratul *Pompeiu Ciaca* adm. local în *Valea Lungă*, este numit la parohia *Ceaca*, în aceeași calitate.

Din șed. cons., la 21 Dec. 1939.

Nr. 9308

Onoratul *Vasile Cucu*, administrator local în *Petea* (Arhidieceză) este numit în aceeași calitate la parohia *Brăișor*, tractul Huedinului.

Din șed. cons., la 21 Dec. 1939.

Nr. 8700

Foia Familiară

Una dintre principalele condiții ale unei bune pastorații este, ca păstorul sufletesc să-și cunoască bine credincioșii lui încredințați, având totdeauna o evidență clară despre starea lor. Numai așa va ști el ce defecte are de vindecat, ce primejdii de îndepărtat din parohie.

Pentru ținerea în evidență a situației credincioșilor s'au introdus în foarte multe locuri anumite registre, cum este și la noi în unele parohii, conscripția sufletelor.

Credem a nu fi de lipsă a arăta noi aici însemnătatea acestor registre, oglindă fidelă a situației din parohie, pentru păstorul sufletesc, care având acest registru ori și când, repede și sigur se va putea orienta asupra situației credincioșilor lui, și cores-punzător aceleia își va acomoda programul de lucru și-l va pune în aplicare.

Deplin conștiu despre eficacitatea și însemnătatea acestui mijloc pentru o bună pastorație, cu anul 1940 introducem obligator foaia familiară în întreaga eparhie, și dispunem ca toți conducătorii parohiilor în decursul anului 1940, dar cel mai târziu până la sfârșitul acestui an, să facă această foaie familiară a parohiilor și filiilor; chiar și aceia, unde există conscripția sufletelor.

Aceste foi familiare vor fi foarte atent cercetate cu prilejul vizitațiilor protopopești și noi deasemenea le vom cerceta cu prilejul vizitațiilor canonice. Orice neglijență va fi sancționată. Frații preoți vor putea aduna date necesare pentru foaia familiară și cu prilejul umblării cu crucea la Bobotează.

Tipăriturile necesare pentru foi se pot comanda dela „*Librăria Diecezană*“, Cluj, Str. Gh. Dima, unde se află în două calități, ambele foarte bune, pe pe hârtie velină, cu 2.70 și 2.40 Lei coala mare de 4 pagini.

Pentru fiecare familie se vor com-puta două pagini. Deci fiecare conducător parohial va comanda atâtea coale, cât jumătate numărul familiilor existente în parohie, și la acest număr de coale, necesar pentru familiile existente, va mai adauge cam $\frac{1}{4}$ parte pentru familiile ce s'ar ivi mai târziu în parohie, fie venind de altundeva, fie formându-se din tineri nou căsătoriți.

Prețul se va plăti din cassa bisericii.

Din șed. cons., la 5 Oct. 1939.

Nr. 9422.

O nouă carte liturgică

Librăria Seminarului din Blaj a tipărit lucrarea Părintelui profesor Celestin Cherebețiu „*Pricesne și alte cântări bisericesti*“ cuprinzând; 13 Pricesne diferite, pricesnele de peste săptămână, cântările dela liturghia Sf. Vasile Cel Mare, și Grigore Dialogul și Psalm I, cor mixt în 4 voci.

Recomandăm Fraților preoți diecezani cumpărarea acestei lucrări pe seama bisericilor putându-se plăti din easa bisericii, care lucrare se poate comanda și dela Librăria noastră diecezană din Cluj pentru prețul de 50 lei bucata.

Din șed. cons. la 21 Dec. 1939.

Nr. 9170

Plantații de nuci

Aducem la cunoștința Fraților preoți că aceia cari ar dori să planteze nuci în grădinile parohiale, la împrejmuirea bisericilor și a cimitirelor, găsesc puieți de nuc la ferma Emil Neamțui Aiud, strada Mihai Viteazul Nr. 72, puieții sunt de 4 ani, calitate „Sebeșel” și se vând cu 40 lei bucata, fără ambalaj, gara Aiud; pentru ambalaj se socotesc 8 la sută din valoarea comenzii; la comandă se achită anticipat 50 la sută din valoarea comenzii, iar restul inclusiv transportul se ram-bursează.

Recomandăm cu căldură plantarea acestui pom și frumos și foarte valoros.

Din șed. cons. la 7 Dec. 1939.

Nr. 8717

Ordine ministeriale:

Carnetele cu 50% reducere pe C. F. R.

În conformitate cu adresa Onorabilului Minister al Cultelor și Artelor Nr. 53814/1939 publicăm în cele de mai jos adresa Direcțiunii Comerciale C. F. R. Nr. 139062 R. A. 1939 privind vizarea carnetelor de călătorie cu 50% reducere ale funcționarilor publici și membrilor de familie cu începere dela 1 Ianuarie 1940 precum și formularul de borderou pentru procurarea foilor anexe pentru vizele dela 1 Aprilie 1940.

Mult Onorații Frați Protopopi în termen de 10 zile, dela primirea acestui ordin, ne vor înainta borderourile întocmite în câte 4 exemplare pentru întreg tractul, completate cu toate datele recerute.

Primirea foilor anexe fiind de mare importanță și urgență, pentru orice întârziere facem răspunzători pe Mult Onorații Frați conducători ai tractelor protopopești.

Cluj, la 28 Decembrie 1939.

COPIE după adresa Direcției Comerciale C.F.R. Nr. 139062 R. A. 1939.

Dir. Personalului din Minist. Cultelor.

Avem onoarea a vă aduce la cunoștință, că dela 1 Ianuarie 1940, carnetele cu 50% reducere ale funcționarilor publici și membrilor lor de familie, pot fi vizate, trimestrial pe spațiile disponibile ce eventual unele din actualele carnete ar mai avea disponibile în interior chiar dacă rubricile disponibile pentru viză aparțin trimestrelor sau anilor expirați.

În acest caz se vor anula cu cerneală mențiunile de dată necorespunzătoare scriindu-se în schimb, clar și vizibil, trimestrul și anul pentru care se face viza.

Pentru carnetele expirate și cari nu mai au niciun spațiu disponibil pentru viză, Dir. G-lă C. F. R. a aprobat să se atașeze acestora foi anexe pentru viză.

Deoarece viza pentru anexe se va face începând cu trimestrul Aprilie 1940, carnetele cari pentru trimestrul Ianuarie 1940, nu au niciun spațiu disponibil pentru viză, vor fi vizate în mod excepțional, pe pagina doua, pagină ce nu are niciun text imprimat.

Se va menționa: „viza pentru trimestrul Ianuarie 1940” aplicându-se timbrul de drumuri pe acest trimestru.

Distribuire anexelor pentru viză, anexe ce vor intra în vigoare la 1 Aprilie 1940 va începe chiar în cursul lunii Ianuarie 1940.

Nu se vor cere foi anexă decât pentru carnetele lipsite complet de rubrici disponibile pentru viză.

Cererea și atașarea anexei se va face deci numai în momentul când toate rubricile din interiorul carnetelor destinate vizei sunt epuizate.

Modalitățile de procurare și atașarea anexelor sunt următoarele:

Se achită la orice casă C. F. R., suma corespunzătoare cantității de foi anexe solicitate, costul unei singure anexe fiind de 5 lei.

Se recomandă a se concentra vuloarea a cât mai numeroase anexe într'o singură chitanță, ușurându-se astfel operațiunile de control.

Se înaintează chitanța împreună cu o adresă din partea instituției Dvs. Diviziei C, 1 b., str. Fabrica de Chibrituri Nr. 3.

Pe lângă adresă se va atașa un tablou în dublu exemplar cuprinzând următoarele date: numărul de ordine, numărul carnetelor pentru cari se cer anexele, clasa, numele titularului, calitatea și numărul actului, Decretului sau deciziei de numire.

Pentru membrii de familie se va indica numărul actului de numire în serviciu, a capului de familie, iar pt. copii data nașterii.

Aceste tablouri se vor întocmi numai pe borderourile cu cari de obicei se prezintă carnetele la viză.

Anexele prevăzute cu numărul corespunzător al carnetului de identitate se vor elibera delegațiilor Dvs. autorizati a le ridica.

După primirea anexelor, acestea se vor completa de Dvs. cu numele și calitatea titularului și cu semnătura organului autorizat a semna ca emitent carnetele personalului.

Anexele astfel completate se vor lipi pe partea interioară a ultimei coperte (pag. 3-a a copertei).

Vă aducem la cunoștință, că formularul anexă fiind strict socotit urmează a ni-se înapoia orice exemplar stricat sau neutilizat, pentru a fi scăzut din evidență.

Pentru exemplarele stricate nu se restituie costul.

Carnetele cu 75% reducere tip militar — având viza anuală, vor fi vizate în continuare pe anul viitor — în cazul când dispun de spațiul necesar.

Pentru cele a căror spații pentru viză sunt epuizate se va cere foi anexe în condițiunile arătate mai sus.

Din cauza numărului mare de cereri de foi anexe, Direcția C. F. R. nu va putea elibera aceste foi mai curând de 30 zile dela depunerea borderoului sus menționat.

Borderourile făcute pe alte formulare ca cele prevăzute mai sus se vor refuza.

Director Comercial,

(ss) *MICLESCU.*

Șeful Sêrviciului, C. 2.,

(ss) *Indiscifrabil.*

MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR

B O R D E R O U

Nr. curent	Nr. carnet.	Clasa	Numele și Prenumele	Gradul	Comuna și județul	Numele soției	Numele copiilor	Data nașterii copiilor			Nr. actului decret. sau deciz. de num.	
								anul	luna	ziua		

Emitent

Șeful Serviciului

Instituția

Nr. 9403.

(Mitropolia, Episcopia, Protoieria, etc.)

Episcop Dr. Iuliu Hossu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PARTEA NEOFICIALĂ**Roma Locuta: Causa Finita**

Enciclica „SUMMI PONTIFICATUS“: — Constatări triste: omenirea în ruină. — Cauzele ruinii morale ale omenirii. — Remedii. — Rostul Clerului și al Acțiunii Catolice (Agru-I).

Decesul Papei Pius XI. a produs pe întreg globul pământesc impresii profunde. Trecuse la celea eterne una dintre personalitățile celea mai mărețe ale Istoriei, lăsând opere grandioase în plină desvoltare pentru mărirea lui Dumnezeu, pentru pacea omenirii în Hristos și pentru binele sufletelor. Murise Papa Misiunilor, al Acțiunii Catolice, al Concordatelor, al științei divine și umane. Durerea mare a

celor credincioși, Dumnezeu în mila Lui pentru oameni, a înșchimbato într'o bucurie mare când în întâia zi de Conclav a fost ales de Vicar al său, secretarul de stat, Cardinalul Eugen Pacelli, impunându-și numele de Pius XII.

Bucuria era geneală. Sfințenia vieții, știința înaltă și destoinicia în guvernare sunt chezașia tare, că Scaunul de Verhovnic al Bisericii, rămas va-

cant în urma morții lui Pius XI. este împodobit cu toată demnitatea.

Programul noului Pontificat era așteptat ca un pond hotărâtor în cumpana soluțiilor pentru problemele grave ce frământă omenirea.

În lunile de vară ale acestui an, Sf. Părinte se retrage în vila dela Castel Gandolfo, de lângă Roma, unde în rugăciune și'n profundă meditație crează documentul „*Summi Pontificatus*“, enciclică program, promulgată în 20 Oct. a. c. Acest act istoric a interesat și interesează mult, și pe cei care nu fac parte din sânul Bisericii Catolice, fiindcă singura putere și autoritate stabilă și indiscutabilă, în nestabilitatea omenească rămâne Catholicismul prin Papalitate.

Enciclica este un diagnostic real al situației actuale, conținând și remediul potrivit morbului moral ce copleșește societatea omenească. Sutele de telegrame și scrisori sosite zilnic la Vatican de pe întreg globul, după cum scrie „*Osservatore Romano*“ din 4 Nov., sunt mărturia unei admirații pline de recunoștință pentru acest document epocal.

Presă întreagă de pe toate continentele se ocupă în chip deosebit relevând punctele, care formează edificiul în ruină al omenirii, aplaudând apoi temeiurile prin care se poate salva.

Din lipsa de spațiu vom limita aceste ecouri la câteva, care sunt mai sunătoare. Corespondentul roman al agenției Havas (franceză) scria: „Enciclica a produs o profundă impresie. De pe unicul observator în lume, care e Vaticanul, și de pe colina Castelului Gandolfo, Papa a învederat perfect originile și cauzele profunde și îndepărtate ale războiului. El a atribuit doctrinelor care dau „statului și colectivității o putere nelimitată subordonând țelurile și mijloacele puterii naționale“ răspunderea chinurilor și a disordinii cronice în care se găsește cea mai mare parte a omenirii. Sf. Părinte a stigmatizat cu o rară vigoare

de stil asemenea concepții, care suprimă „orice puțință de adevărată și fecundă unire și de colaborare între popoare“.

Presă engleză din 28 Oct. a dedicat pagini întregi admirând claritatea, energia cu care luptă în contra păgânismului distrugător al familiei.

În America de Nord unele ziare au publicat documentul pe dea întregul, făcând însă toate în unison o manifestație de bucurie „pentru acest document care e unul dintre celea mai importante ale epocii“.

Marele ziar *New York Times* scrie, că Papa „a atacat relele actuale punându-le în față Creștinismul, cu o putere asemănătoare marilor prooroci ai Bibliei. S'a declarat fățiș în contra rasismului, a violării tratatelor și în contra violenței“ etc.

Presă elvețiană, toată, consacră pagini întregi comentând acest document, care este „de o importanță universală, fiindcă arată cauza adevărată a răului, oferind principiile de mântuire“ după cum se scrie în ziarul „*Vaterland*“.

Ecourile presei despre această Enciclică ar putea forma volume groase. Am amintit din aceste ecouri câteva și în fuga condeiului, pentru ca cititorii noștri să cuprindă mai cu inimă deschisă ori ce idee, care ne vine din centrul spiritual al Bisericii noastre, mai ales când vedem cum un interes deosebit și de bună credință îi face atenți față de Roma Sf. Petru, chiar și pe aceia care n'au acest *crez*. Este darul lui Dumnezeu care lucrează în suflete!

CONSTATĂRI TRISTE: OMENIREA ÎN RUINĂ

Un val de păgânism stăpânește în general omenirea, și mai ales popoare mari cari dictează rosturi în cursul general al vremurilor. Sămânța acestui păgânism și-a înfipt rădăcini adânci în spiritul uman. Idei, principii

distrugătoare determină activitatea omului. O confuzie, dacă nu o identitate între bine și rău, între adevăr și întunec, între dreptate și nedreptate se constată în atitudinea omului. *Lipsește sensibilitatea morală.*

Egoismul distructiv s'a înscăunat și dictează evenimentele. La suprafață s'a vorbit de o dreptate și pace, care au rămas în vorbe goale fără o acoperire reală.

Cât de puternic s'a afirmat acest egoism situat ca principiu de acțiune colectivă avem ca dovadă începutul, fără să putem întrezări sfârșitul, actualului măcel.

Consecințele sunt grave: o sărăcie și o mizerie începe să stăpânească omenirea atât din punct de vedere spiritual cât și material. Ura omului în contra omului pentru a răzbuna și a întrona minciuna și nedreptatea folosind ca mijloc haina seducătoare a adevărului și a dreptății este cel mai trist semn de ruină al veacului nostru. Trăim într'un veac sbuciumat și falimentar. O distribuție nedreaptă a mijloacelor de traiu, o desconsiderare a elementului etic prin încălcarea elementelor principii de dreptate socială este iarăși o tristă notă caracteristică acțiunii individuale și sociale. Materialismul cu toate cerințele omului-animal își trasează cale pentru a prăbuși în ruină spiritul cu drepturile sale la libertate, la viață, la fericire adevărată. Porunca materiei prin idolatrizarea instictelor de conservare individuală și a speciei, gâdălește generațiile tinere ademenindu-le cu mirajul unei trecătoare și false fericiri, ca apoi să le suprimă, distrugându-le, pierzându-le. Atacă principiul corusiv al păgânismului chiar și pe acest tineret în care s'ar mai putea nădăjdi o renaștere salutară.

Păgânismul a intrat și în căminul sfânt al familiei înscăunându-și principiile otrăvitoare. Respectul datorit acelor care conlucrează la opera înaltă de conservare a neamului ome-

nesc, părinților, nu mai este dat din partea copiilor. Fiindcă chiar ei, copiii, văd și constată cum sunt atrași de exemple distrugătoare din partea părinților: adulterul, neînțelegerile, călcarea moralei casnice sunt o normă obișnuită în viață.

Căldura sufletească a familiei, care este cea mai puternică școală morală s'a răcit, înlocuită fiind cu elemente de desagregare. Corupt individul, distrusă familia, este distrus și neamul. Societatea noastră numai de formă este creștină. Forma aceasta ascunde multă imoralitate și putregiune.

CAUZELE RUINII MORALE ALE OMENIRII

Omul este creat pentru a cunoaște, a iubi și a se supune lui Dumnezeu. Acest înalt și ultim scop îi impune omului obligația sub eternă sancțiune ca să fie *teocentrist*. Întăile porunci din decalog sunt o stilizare a unei cerințe înăscute în om, spre Dumnezeu.

Sigur în om este un dezechilibru, pe care Filosofia îl constată numai, fără a-i putea preciza cauza. Aceasta numai cu ajutorul descoperirii o putem cunoaște. Dezechilibrul acesta, urmare a unui act de nesupunere inițială, a creat omului o tristă moștenire din care ne împărtășim cu toții fără deosebire de neam și poziție socială, după cuvântul clar din scrisoarea Apostolului la Romani „după cum prin un om a intrat păcatul în lume, și prin el moartea, *astfel în el toți am păcăluit*, toți ne naștem în păcat, în dușmănie, în răzvrătire cu Dumnezeu, și cu noi înșine.

Firii, încărcate cu această amară moștenire, nu-i lipsește normativul etic al adevărului și al binelui, a ceea ce este onest și drept. Legea morală îi este întipărită cu caractere nescrise, dar indelebile în suflet.

Dezechilibrul stă într'o răzvrătire dintre idealul înalt, și unul josnic: murdar, trecător, animalic. În locul lui

Dumnezeu omul pune ca centru de închinare, sau un lucru efemer sau o patimă din el: *devine egocentric*.

Firii noastre bolnave și infirme, căzute în întunec, în fărâdelege, în robia patimilor care-l frământă și-l chină spre țeluri la aparență fericitoare, îi vine în ajutor un *Milostiv Samarinean*, care o ridică, o luminează, o întărește prin descoperire și putere, care întrece cu desăvârșire tot ceea ce firea ar putea și ar pretinde: o *mântue*. Ceea ce este bun în firea noastră vine înobilat și însuflețit cu un nou suflet, cu un nou principiu de viață, care se pogoară dela *Părintele luminiilor prin Isus Hristos*. Legea durerii nu se șterge ci prin ajutorul haric i-se clarifică rostul, ca o condiție de merit. Incercările de orice natură, pentru omul care acceptă pe Hristos, formează *Crucea*, izvorul de vrednicii, de oțelire în virtute, de putere eroică, de drept la viață eternă. Condiția este: să-L acceptăm pe Hristos: *să fim teocentriști*. Căci prin El, prin harul Lui, morala naturală primește valoarea eternă în manifestarea acțiunilor. Hristos a venit să săvârșească un nou Adam, un nou om, a cărui acțiuni: gândire și faptă să aibă valoare absolut mântuitoare: să-i placă lui Dumnezeu. Cooperarea dintre harul lui Hristos și om a creat tipul noului Adam, în adevăr, dreptate și dragoste.

Unde se găsește azi acest om? De ce nu avem o omenire echilibrată: o acțiune considerată pe aceste temeieri eterne și infailibile?

Sf. Părinte ilustrează cauza disechilibrului actual prin simbolul dela Mt. 27, 45. „Când Isus a fost răstignit pe Cruce, întunec mare a cuprins pământul“.

Astăzi un întunec mare a cuprins sufletele oamenilor fiindcă au tăgăduit și continuă și astăzi a tăgăduit pe Dumnezeu, pe Isus Hristos Mântuitorul. *Dumnezeu cu orânduirea Sa n'are ce căuta în sufletele noastre; Hristos să nu ne impună jugul crucii sale fiindcă violentează libertatea.*

Așa vorbește bietul om al zilelor

noastre. Tăgăduirea lui Dumnezeu, răstignirea din nou a Adevărului, a Căii luminoase, a Vieții, sunt cauza durerii și a încercării. Din acest principiu de tăgadă, de răvășire a planurilor voite prin decretul etern al lui Dumnezeu, rezultă: întunecarea conștiinței; violentarea voinții; desconsiderarea dreptului individual și social; crearea unui egocentrim feroce, plin de ură și răzbunare. Centrul de închinare este omul și ce-l încunjoară. Autoritatea omenească, colectivă, este pusă în locul lui Dumnezeu, acționând nu după o lege ce vine din Cer, ci după una izvorită din vremelnice.

Omul nu mai e asemenea aproapei lui său-om. Dumnezeu, fiindcă este tăgăduit, nu mai este Creatorul tuturor. Hristos nu mai este Samarineanul Milostiv al omului: de unde legea iubirii este înlocuită cu ura și răzbuirea. Dreptatea distributivă nu mai este norma de bună orânduire și armonie în societate; iar cea legală, care poruncește supunere legilor nu mai are temei și garanță fiindcă-i lipsește sancțiunea eternă. Cea comutativă, care armonizează raporturile între singuratici, este violată de ferocitatea egoismului.

Acesta este individul creat prin negațiunea lui Dumnezeu. Acesta este individul, tată de familie, sau deținătorul unei funcții sociale animat de principiile ce rezultă din tăgăduirea lui Dumnezeu. Dacă individul, membrul compunător al societății este caracterizat, în urma acțiunilor, de aceste principii, atunci toată societatea este un mare compus plin de infecție. Creștinismul în această societate este asemenea varului care albește mormintele curate în afară, putrede însă înăuntru. Omul individ și colectiv are nevoie de un ideal care să-i de-a o stabilitate spiritului. Tăgăduind pe Dumnezeu și-a creat idealuri false: unii din legea sângelui, (rasismul); alții din materie, (comunismul): Un nou păgânism.

REMEDIU

Numai o conversiune sinceră poate garanta eficacitatea salvării. Și aceasta,

prin acceptarea doctrinei, prin supunere legilor divine.

Hristos este Calea, Adevărul și Vieța. „Decalogul, învățătura de pe munte și Crucea sunt singurele mijloace de mântuire“.

Sf. Părinte închină omul și omenirea unui Stăpân Vecnic, lui Hristos-Impăratul. „Tot genunchiul trebuie să se plece“ aceluia, care „a primit toată puterea în cer și pe pământ“. Lumina lui va lumina sufletul omului: îi va arăta rostul, îi va clarifica taina destinului. Voința Lui, prin lege exteriorizată, îi va fi omului, fie supus sau conducător, norma acțiunilor.

Sf. Părinte /îmbie inimii omeneshi pline de ură, de porniri murdare, de sete de răzbunare, Inima curată, iubitoare fără limită al lui Isus. Acestei Inimi Sfinte închină omenirea.

Hristos a venit să mântue mai întâi omul singuratic. „Ce ar folosi omului dacă ar dobândi toate, și, și-ar pierde sufletul!“

Acest om singuratic, în rostul social poate avea felurite funcții. Fiind însă sănătos sufletește, slujba ce o ocupă va fi împlinită după o voință care nu poate păcătui.

Creștinismul este mântuire universală pentru toți oamenii deopotrivă, din ori care pătură socială ar face parte. Nu este un privilegiu al unora numai: este o dăruire divină, cea mai mare dăruire ce Dumnezeu a făcut-o cândva oamenilor. Adevărul, dreptatea și iubirea creștină îi privește pe toți oamenii. Nu pot rămâne indiferenți în fața vrerii eterne al lui Dumnezeu, fiindcă sancțiunea este categorică: „Dacă vei crede, te vei mântui, iar dacă nu vei crede, te vei osândi“.

Hristos este piatra de temelie pe care se zidește, și cine nu clădește pe acest fundament edificiul vieții sufletești rătăcește pe pământ, atrăgând asupra-și osânda vecinică.

Totul se reduce la următoarele: „caută mai întâi pe Dumnezeu și le-

gea lui, iar celealalte fi se vor adăoga fie“, fiindcă „fericit este poporul care are de Stăpân pe Domnul Dumnezeu“.

ROSTUL CLERULUI ȘI AL ACȚIUNII CATOLICE (AGRU).

Opera de refacere morală prin Hristos revine Bisericii. Tezaurul răscumpărării este încredințat Bisericii, ca Ea, să-l împărtășească omenirii întregi și până la sfârșitul veacurilor. Această divină operă se realizează prin *Sacerdoșiu*. Un cler deci, conștient de înalta misiune, bine format pentru acțiune este o condiție *sine qua non* a renașterii sufletești. Și asta din dispoziție divină.

Clerul este responsabil înaintea lui Dumnezeu de sufletele oamenilor.

Turma cuvântătoare, credincioșii, date condițiile noi de viață, trebuie păstorită prin mijloace potrivite cerințelor vremii.

Numai un gen nou de Apostolat poate corespunde cerințelor moderne. Acest tip de acțiune pastorală este Acțiunea Catholică, sau Agru. Organizarea credincioșilor în Acțiune Catholică constă în încreștinarea reală, efectivă a omului, a societății, având ca efect binefăcător: apărarea Bisericii din partea credincioșilor. (Asupra acestui Apostolat modern vom reveni.)

Iată câteva linii generale desprinse din marele document papal. Enciclica *Summi Pontificatus*, emanată din sufletul cucernic și doct al Papei Pius XII. este un izvor fecund de constatări, care deoparte, îți umple sufletul de îngrijorare pentru bietul om atât de nefericit în urma tăgăduiri lui Dumnezeu; de altă parte este un izvor plin de nădejde fiindcă „ceace este cu nețință la oameni, este cu puțință la Dumnezeu“.

Însă, cu o condiție: ca omul să răspundă efectiv chemării divine!

Părintele Avram,
dela Academia de Teologie.

Dorim tuturor cititorilor noștri Anul nou fericit!

La începutul instăpânirii tale deci, cade-se să începem c'o smerită rugăciune, către cel Atotputernic, — rugăciunea tuturor sufletelor dornice de mai bine — și fie ca prea-

bunul Dumnezeu al părinților noștri, să-ți călăuzească pașii 1944, pe drumul dreptății, a binelui și-a păcii, pentru mai marea glorie a Sa și pentru-a noastră izbăvire.

Ion T. Buzdugan

A APĂRUT

PILDE

Volumul III.

de Pr. N. PURA

Pag. 208

Prețul 4 P.

CĂRȚI DIN EDITURA ASOC. PREOȚILOR „SF. NICHITA“

Kolozsvár-Ciuj, Király-utca 25.

Rugăciunile Ostașului carte de rugăciuni, 189 pag. 0.40 P

SERIA IZVOARELE VIETII CREȘTINE:

- Nr. 1. „Pocăință“ de P. S. Chișiu, ed. II, 128 pag. 2.00 P
 Nr. 2. „Pâinea vieții“, de P. Nic. Pura 80 pag. 1.50 P
 Nr. 3. „Paște oile mele“, de P. S. Chișiu 128 pag. 2.00 P
 Nr. 4. „Sfânta Liturghie“, de P. Nic. Pura 152 pag. 2.50 P
 Nr. 5. „Nașterea din apă și spirit“ (în pregătire)
 Nr. 6. „Creșteți și vă înmulțiți“ (sub tipar)
 Nr. 7. „Sfintele Taine“ 32 pag. 1.00 P
 Nr. 8. „Crucea și Icoanele“ (sub tipar)
 (Seria continuă)

AFARĂ DE SERIE:

- „Acela pe care voi nu-l știți“, de N. Pura, 120 pag. 2.00 P
 „Stăpânește-te“, de P. Dumitru Pop, 120 pag. 2.00 P
 „Peiru și Pavel la Roma“ de P. E. Lemeni
 (ediție de lux) 160 pag. 5.00 P
 „Floarea din Lovere“ de P. E. Lemeni, 120 pag. 3.00 P
 „Pilde“, volumul I, de P. Nic. Pura, 112 pag. 2.50 P
 „Pilde“, volumul II, de P. Nic. Pura, 208 pag. 4.00 P
 „Pilde“, volumul III, de P. Nic. Pura, 208 pag. 4.00 P
 „Meditații pentru Preoți“, de Chaignon, trad. P. S. Chișiu
 Volumul I, ediția II (sub tipar)
 „Meditații pentru Preoți“, de Chaignon-Chișiu,
 Vol. II, 500 pag. 6.00 P
 „Sufletul apostolatului“, de Chautard, trad.
 P. Herineanu, 328 pag. 5.00 P
 „Spre lumină“, de P. Nic. Pura, 32 pag. 0.50 P
 „Transformismul“, de P. N. Pura, 36 pag. 0.50 P
 „Spiritismul“, de P. Simeon Chișiu, 32 pag. 0.50 P
 „Calendarul Vieții Creștine“ pe anul 1944“ 256 pag. 3.50 P
 „Ce este Apostolatul Rugăciunii“, Nr. 1, 32 pag. 0.50 P
 „Chestionar practic pentru examenul de conștiință“
 (pentru Preoți și Clerici) 64 pag. 1.00 P